

Nr 44.

Ankom till riksdagens kansli den 31 maj 1921 kl. 1/22 e. m.

Bevillningsutskottets betänkande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till förordning angående vissa ändringar i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften m. m. ävensom i ämnet väckta motioner.
(1:a avd.)

Närvarande: herrar Röing, frih. Fleming, Antonsson, Wijk, K. A. Nilson, Örne, Ahlmans Olof Olsson, Eriksson i Grängesberg, Jönsson i Boa, Olsson i Kullenbergstorp, Olsson i Ramsta, Rune, Johansson i Sölvedal, Björnsson, Björkman, Sköld, Kant, Uddenberg och Lövgren i Nyborg.

Genom en den 25 februari 1921 dagtecknad, till bevillningsutskottet hänvisad proposition, nr 232, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att antaga nedan införda förslag *dels* till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften, *dels* till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper, *dels ock* till förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 22 juni 1911 angående rätt att hos statskontoret erhålla upplysning i fråga om skyldighet att utgöra stämpelavgift.

Bihang till riksdagens protokoll 1921. 7 saml. 38 häft. (Nr. 44) 1

Förslag

till

förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914
(nr 383) angående stämpelavgiften.

Härigenom förordnas, att 1, 3, 8, 9, 10, 17, 20, 21, 22, 26, 27, 34, 39, 45, 47, 54 och 56 §§ i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften skola i nedan angivna delar hava följande ändrade lydelse:

1 §.

I fråga om stämpel till expeditionerna hänföres statsmyndigheterna till följande avdelningar:

— — — — —

Fjärde avdelningen:

Rikets hovrätter; — — — patent- och registreringsverket; bank- och fondinspektionen; riksräkenskapsverket; kontrollstyrelsen; — — — stuteriöverstyrelsen.

Femte avdelningen:

— — — — —

vid Kungl. Maj:ts orden.

3 §.

I avseende på expeditionernas förseende med stämpel gäller, med de här nedan i 7 § nämnda undantag, denna tariff:

	1 Avd.		2 Avd.		3 Avd.		4 Avd.		5 Avd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
<i>Avsked</i>					fritt					
<i>Fullmakt</i> — — i övriga städer	50									
› <i>annan</i>					fri					
<i>Kallelsebrev</i> — — — — —										
› i mål angående konkurs, ackordsförhandling utan konkurs, boskillnad, årsstämming eller försäljning av utmätt fast egendom .					fritt					
<i>Karta</i> — — — — —										
<i>Kontrakt</i> — — — — — entreprenad					fritt					
<i>Kungörelse</i> , som anslås å rättens dörr, angående beslut om egendomsavträde eller angående beslut om inledande av offentlig ackordsförhandling; lika med <i>Stämning</i> .										
› <i>annan</i>					fri					
<i>Kvittens</i>					fri					
<i>Lantmätares</i> — — <i>förrättningshandling</i>					fri					
<i>Meddelande</i> i mål angående konkurs					fritt					
<i>Missiv</i> — — — — —										
<i>Protokoll</i> — — — — — lika med <i>Fullmakt</i> .										
› angående förordnande eller entledigande av nämndeman, stämmingsman, ledamot av ägodelningsrätt eller god man vid lantmäteriförrättning, av förvaltare i konkurs, av rättens ombudsman eller god man i konkurs eller vid ackordsförhandling utan konkurs, av syssloman i konkurs, därå konkurslagen den 18 september 1862 är tillämplig, samt av annan person i avseende å vård av konkursbo, ävensom rörande av någon bland dem avlagd föreskriven ed					fritt					
› som eljest utgives; lika med <i>Avskrift</i> .										
<i>Underrättelse</i> — — — gäldenär					fri					
› i mål angående konkurs eller ackordsförhandling utan konkurs					fri					

	1 Avd.		2 Avd.		3 Avd.		4 Avd.		5 Avd.	
	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.	Kr.	ö.
<i>Underrättelse</i> angående beslut om vägrad — — — — — — vattenlagen					fri					
<i>Utdrag</i> — — — — <i>Vattenbok.</i> » av äktenskapsregistret; se <i>Äktenskapsregistret.</i>										
<i>Utnämning</i> s brev — — — — — — — — — —										
<i>Årspass</i> ; se <i>Pass.</i>										
<i>Äktenskapsregistret</i> , utdrag av	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—
<i>Expedition</i> , som icke här ovan är särskilt nämnd, varje ark	—	50	—	50	—	50	1	—	1	—
» som avses i de vid verkställd reglering av statens ämbetsverks och myndigheters löneförhållanden m. m. meddelade be- stämmelser angående indragning av ex- peditionslösen, och som är utfärdad av ämbets- eller tjänsteman, vilken är un- derkastad sådan bestämmelse, förses ut- över eljest utgående stämpelavgift med stämpel till belopp, motsvarande den in- dragna lösen.										

8 §.

Följande enskilda handlingar skola, även där de äro utfärdade av offentlig myndighet, förses med stämpel på sätt här nedan stadgas.

Aktiebrev i inländskt aktiebolag — — — — — utbekomma.

Varda aktiebrev utan erläggande av betalning utfärdade såsom ersättning för förkomna eller förstörda sådana brev eller i utbyte mot aktiebrev i samma bolag, och hava de äldre breven varit försedda med stämpel i vederbörlig ordning eller icke skolat med stämpel beläggas, äro de nya aktiebrev fria från stämpel, så vida de icke utfärdas å högre belopp än varå de äldre breven lytt. Utfärdas de nya aktiebrev å högre belopp, skola de förses med stämpel, i enlighet med vad ovan sagts, för skillnaden mellan beloppen.

Aktiebrev, som sålunda är fritt från stämpel eller skall beläggas med stämpel på sätt i nästföregående punkt stadgas, skall vid utfärdandet av bolaget förses med anteckning om orsaken härtill.

För — — — — ledamöter.

Se för övrigt 27 §.

Aktiebrev i utländskt aktiebolag skall, där icke annorledes här nedan stadgas, förses med stämpel, innan det första gången, sedan detsamma blivit till riket infört, härstädes belånas, försäljes eller på vad sätt det vara må överlåtes eller, därest det ej förut vederbörligen stämpelbelagts, innan inregistrering sker av bouppteckning efter avliden person, till vars efterlämnade tillgångar aktiebrevet hör. Stämpeln utgår med 10 öre för varje fulla 10 kronor av det belopp, för vilket stämpel å brevet enligt nedan angivna grunder skall beräknas. Lyder aktiebrev å visst belopp, beräknas stämpel å detta belopp. Lyder aktiebrev åter å viss kvotdel av aktiebolags egendom, beräknas stämpel å värdebelopp, vilket i samband med stämpelbeläggning bestämmes av magistrat i stad eller domhavande på landet med ledning av avgiven värdedeklaration.

Vad sålunda stadgats, skall dock icke äga tillämpning på sådant aktiebrev i utländskt aktiebolag, som hit till riket införts före den 1 oktober 1921 samt före samma dag uppvisats hos magistrat i stad. Om dylikt uppvisande samt om dagen därför skall magistraten kostnadsfritt verkställa påteckning å aktiebrevet.

Varda aktiebrev i utländskt aktiebolag, vilka införts till riket, av bolaget infordrade för att utbytas mot nya aktiebrev i samma bolag, må innehavaren av breven med företeende av dessa hos överståthållarämbetet eller vederbörande Konungens befallningshavande anhålla om vidtagande av åtgärd, för att de å breven anbragta införselstämplar eller den för desamma enligt nästföregående stycke åtnjutna stämpelfrihet måtte kunna tillgodoräknas de nya aktiebreven. Ingives samtidigt en förteckning, upptagande aktiebolagets namn, antal och slag av ifrågakomna aktier, samt de belopp eller kvotdelar i bolaget, varå dessa lyda, skall myndigheten med en för sådant ändamål inrättad tryckstämpel annullera införselstämplarna eller, om stämpelfrihet åtnjutes i enlighet med vad i nästföregående stycke omförmäles, förse aktiebreven med påteckning om företeendet och ändamålet därmed. Tillika skall myndigheten kostnadsfritt å förteckningen teckna bevis om densammas riktighet och ändamålet med dess ingivande. Därest sedermera inom ett år från utfärdandet av nämnda bevis nya aktiebrev i bolaget, vart för sig eller sammanlagda till belopp eller kvotdelar motsvarande de i förteckningen upptagna, företes för myndigheten och förteckningen med å densamma tecknat bevis återställes, äger

stämpelfrihet rum för de nya aktiebrevet; och förses dessa av myndigheten med anteckning om orsaken härtill.

Se för övrigt 16 §.

Andelsbevis i inländskt bolag; se Lottbrev i inländskt bolag.

Andelsbevis i utländskt företag av ekonomisk art; lika med Aktiebrev i utländskt aktiebolag.

Anvisning; lika med Växel.

Byte av fast egendom — — — om Köp av fast egendom.

Byte av fartyg (pråm) till värde av minst 6,000 kronor eller lott i sådant fartyg:

anmälan — — — i denna § är stadgat.

Checkräkning, — — — med Depositionsräkning.

Delaktighetsbevis i inländskt bolag; se Lottbrev i inländskt bolag.

Delaktighetsbevis i utländskt företag av ekonomisk art; lika med Aktiebrev i utländskt aktiebolag.

Depositionsräkning, kapitalräkning eller annan räkning hos bank, annan kreditinrättning eller bankir, å vilken räkning penningar mot särskilt bevis mottagas för att först efter viss tid eller viss tid efter uppsägning återbetalas: räntebesked — vare sig detta meddelas insättaren genom särskild handling eller genom anteckning å bevis eller i bok — räntekupong, kvittens å mottagen ränta eller, därest räntebesked, räntekupong eller kvittens ej lämnas, anteckning i räkenskaperna, varigenom insättaren tillgodoföres ränta, skall vid handlingens lämnande eller anteckningens förande förses med stämpel av 5 öre, om räntebeloppet överstiger 5 men ej uppgår till 10 kronor, samt av 10 öre för varje fulla 10 kronor av räntebeloppet, om detta uppgår till 10 kronor eller högre belopp.

Vad — — — — innestå.

Sökes på grund av bevis om insättning på sådan räkning, som här ovan avses, betalning hos offentlig myndighet, skall beviset förses med stämpel av 25 öre för varje fulla 100 kronor av det kapitalbelopp, för vilket betalning sökes;

dock är dylikt bevis fritt från sistnämnda stämpelavgift, då på grund därav fordran bevakas i konkurs.

Se för övrigt 54 och 55 §§.

Förpantningsbrev; lika med Skuldebrev.

Förskrivning; se *Obligation*.

Förvärv av fast egendom i enlighet — — — avhandling om *Köp av fast egendom*.

Förvärv av fast egendom genom skifte vid upplösning av bolag eller förening; fångeshandling därå; lika med avhandling om *Byte av fast egendom*.

Förvärv av fartyg (pråm) till värde av minst 6,000 kronor eller lott i sådant fartyg genom skifte vid upplösning av bolag eller förening; lika med *Byte av fartyg (pråm)*.

Förvärv av fast egendom på grund av tillskott vid bildande av bolag eller förening eller på grund av tillskott efter bolagets eller föreningens bildande; fångeshandling därå; lika med avhandling om *Byte av fast egendom*.

Förvärv av fartyg (pråm) till värde av minst 6,000 kronor eller lott i sådant fartyg på grund av tillskott vid bildande av bolag eller förening eller på grund av tillskott efter bolagets eller föreningens bildande; lika med *Byte av fartyg (pråm)*.

Gåva av fast egendom: — — — — —

Interimsbevis, interimskvitto å aktiebrev, lottbrev, andelsbevis eller delaktighetsbevis i inländskt bolag; angående stämpelpikt se 27 §.

Kapitalräkning; se *Depositionsräkning*.

Kvittens, — — — — —; lika med *Växel*;

dock att kvittens, som avser inkassering av penningar genom postförskott eller s. k. efterkrav, är från stämpel fri.

Köp av fast egendom: avhandling — — — — 1 krona för varje fulla 100 kronor av egendomens värde.

Köpeavhandling — — — — 2 kronor för varje fulla 100 kronor av egendomens värde.

Där köpeavhandling — — — — sista fånget.

Fångeshandling — — — — fri.

Köp av fartyg (pråm) till värde av minst 6,000 kronor eller lott i sådant fartyg:

anmälan om köpet — — — — överlåtelsen.

Upphör fartyg på grund av försäljning till utlandet att vara svenskt, skall anmälan för dess avförande ur fartygsregistret eller,

om fartyget ej är i registret infört, anmälan till den i 34 § 2 mom. omförmälda myndighet förses med stämpel enligt vad här ovan stadgas.

Vid köp av fartyg från utländsk ägare, vid beställning, som avser nybyggnad av fartyg, vid köp av nybyggt fartyg omedelbart från den, som byggt detsamma, samt vid köp av fartyg, som är avsett att användas för skeppsbrutnas räddning eller av statens befattningshavare i och för tjänsten, äger här ovan stadgade avgiftsskyldighet icke rum; dock att stämpelfriheten vid beställning avser endast det ursprungliga beställningsavtalet men icke överlåtelse av beställningskontrakt.

Där köpeavhandling — — — — sista fånget.

Där köpare av fartyg inom sex månader från köpeavhandlingens upprättande utan annan ändring i köpevillkoren än som betingas av att flera bliva lottägare i fartyget, överlåter fartyget eller lott däri till delägare i nybildat rederi eller till nybildat bolag, vilka bildats i ändamål att övertaga fartyget, samt anmälan om överlåtelsen skett inom samma tid och inom tid, som för dylik anmälan finnes föreskriven, äger, därest i sammanhang med anmälan om förra fånget uppgivits, eller där sådan anmälan icke är erforderlig, vid anmälan om den senare överlåtelsen styrkes, att förvärvet skett för att överlåtas till vederbörande rederi eller bolag, stämpelbeläggning ej rum för sista fånget.

Anmälan — — — — köpet.

Sökes — — — — järnväg.

Se för övrigt 9, 10 och 13 §§ samt 34 § 2 mom.

Lottbrev, andelsbevis eller delaktighetsbevis i inländskt — — — — hos bolaget utbekomma.

Varda lottbrev, andelsbevis eller delaktighetsbevis utan erläggande av betalning utfärdade såsom ersättning för förkomna eller förstörda sådana brev eller bevis eller i utbyte mot dylika brev eller bevis i samma bolag, och hava de äldre breven eller bevisen varit försedda med stämpel i vederbörlig ordning eller icke skolat med stämpel beläggas, äro de nya breven eller bevisen fria från stämpel, såvida de icke utfärdas å högre belopp än varå de äldre breven eller bevisen lytt. Utfärdas de nya breven eller bevisen å högre belopp, skola de förses med stämpel, i enlighet med vad ovan sagts, för skillnaden mellan beloppen.

Lottbrev eller bevis, som sålunda är fritt från stämpel eller skall beläggas med stämpel på sätt i nästföregående punkt stadgas,

1917, försedd med påteckning av magistrat, att den före sistnämnda dag hos magistraten uppvisats, skall obligationen beläggas med stämpel enligt de för obligation närmast före den 1 juli 1917 gällande bestämmelser.

Vara i utlandet utgivna obligationer, som införts hit till riket, av utgivaren infordrade för att utbytas mot nya obligationer, utfärdade av samma utgivare och löpande med samma ränta, må innehavaren av obligationerna med företeende av dessa hos överståthållarämbetet eller vederbörande Konungens befallningshavande anhålla om vidtagande av åtgärd, för att de å obligationerna anbragta införselstämplar eller den för desamma enligt nästföregående stycke åtnjutna stämpelfrihet måtte kunna tillgodoräknas de nya obligationerna. Ingives samtidigt en förteckning, upptagande utgivarens namn, obligationernas antal samt dessas belopp och räntefot, skall myndigheten med en för sådant ändamål inrättad tryckstämpel annullera införselstämplarna eller, om stämpelfrihet åtnjutes i enlighet med vad i nästföregående stycke omförmäles, förse obligationerna med påteckning om företeendet och ändamålet därmed. Tillika skall myndigheten kostnadsfritt å förteckningen teckna bevis om densammas riktighet och ändamålet med dess ingivande. Därest sedermera inom ett år från utfärdandet av nämnda bevis, nya, av samma utgivare utfärdade obligationer, till räntefot och, var och en för sig eller sammanlagda, till belopp motsvarande de i förteckningen upptagna, företes för myndigheten och förteckningen med å densamma tecknat bevis återställes, äger stämpelfrihet rum för de nya obligationerna; och förses dessa av myndigheten med anteckning om orsaken härtill.

Därest hit till riket inkommit löpande förskrivningar, som i utlandet utfärdats för särskilda delar av skuldbelopp och vilka uppenbarligen äro avsedda att utsläppas i den allmänna rörelsen, gälle angående dylik förskrivning, ändock att den ej betecknats som obligation, vad i denna förordning är stadgat om obligation, som utfärdats i utlandet.

Se för övrigt 16 §.

Postremissväxel; se Växel.

Räkning, — — — — järnväg.

Rätt till elektrisk kraft; se Nyttjanderätt till fast egendom.

Servitutsavtal, — — — — egendom.

Skogsavverkning: avhandling, varigenom rätt till skogsavverkning upplåtes eller vari vid försäljning av fastighet sådan avverkningsrätt förbehålles, skall, då den för vinnande av in-teckning företes, förses med stämpel av 1 krona för varje fulla 100 kronor av vad för rättigheten blivit utfäst eller, om detta icke blivit i avhandlingen till visst belopp bestämt, av 10 öre för varje fullt antal av 10 ar utav det upplåtna skogsskiftet.

Sökes på — — — — sökes.

— — — — —
Växel — — — — —

b) Växel, som utfärdas inom riket och ställes att å utrikes ort betalas eller som är utfärdad å utrikes ort, skall i förra fallet, då den utställas, samt i senare fallet, innan den här i riket överlåtes eller till godkännande eller betalning företes eller godkännes eller betalas, beläggas med stämpel av 50 öre för belopp, ej överstigande 1,000 kronor, och därutöver 50 öre för varje påbörjat tusental kronor, varå den lyder;

och skall handling, vilken är avsedd att såsom växel utställas utom riket men före utställandet varder här i riket försedd med godkännande, stämpelbeläggas såsom växel, innan den över-sändes till utrikes ort.

Utom i fall — — — — bevakas i konkurs.

Se för övrigt 16 §.

— — — — —
 9 §.

Stämpel — — — — slutat är.

Då lagfart sökes å fång, som skett genom inrop å exekutiv auktion eller genom skifte eller på grund av tillskott eller i enlighet med gällande — — — — gäldas. Vid förvärv av fartyg genom skifte eller på grund av tillskott skall förvärvaren ensam gälda stämpeln. Likaledes skall vid köp av fartyg genom inrop å exekutiv auktion köparen ensam betala stämpeln.

— — — — —
 10 §.

2. Vid — — — — värde.

Vid byte av fartyg, vid förvärv av fartyg genom skifte eller på grund av tillskott samt vid köp av fartyg, där köpeskillingen — — — — män.

Vad sålunda är stadgat i fråga om fartyg äger motsvarande tillämpning beträffande lott i fartyg.

3. De bevis — — — — införskaffas. Underlåter vid köp av fartyg eller lott i fartyg den avgiftsskyldige att lämna uppgift om köpeskillingen, äger rätten efter framställning av vederbörande myndighet att genom vite tillhålla honom att lämna dylik uppgift.

17 §.

Därest handling, vilken för vinnande av lagfart, inteckning, inskrivning eller betalning varit inför offentlig myndighet förededd och därvid blivit försedd med stämpel, ånyo i samma avseende som tillföre ingives, äge förnyad stämpelbeläggning ej rum, dock med undantag för de i 14 § omnämnda fall ävensom för det fall, då inteckning, som meddelats på grund av skuldebrev eller annat fordringsbevis, till följd av uraktlåten förnyelse förfallit eller av domstol dödats och ny inteckning därefter ej blivit sökt, på landet sist vid det ting, som infaller näst efter ett år, och i stad inom ett år.

Där på grund av skuldebrev eller annat fordringsbevis betalning sökes för belopp, för vilket inteckning tillföre varit sökt, eller där inteckning sökes för belopp, för vilket betalning tillföre varit sökt, sker ej förnyad stämpelbeläggning.

Åskas — — — — med stämpel.

20 §.

Vill någon föra talan om återfående av stämpelavgift, som av ämbets- eller tjänsteman debiterats eller i enlighet med dennes tillsägelse blivit erlagd för sådan handling, vars stämpelbeläggning enligt 35 § skall i hovrätt granskas, må dylik talan inom sex månader från det ifrågakommen stämpelbeläggning ägt rum anhängiggöras i den hovrätt, varunder ämbets- eller tjänstemannen lyder; dock att nämnda tid, där talan grundar sig på förhållande, som tillkommit efter stämpelbeläggnings, räknas från tiden för samma förhållandes tillkomst. Part, som ej nöjes åt hovrättens beslut, — — — — penningar.

21 §.

Förmår i fall, som avses i 20 §, den, vilkens rätt är av skedd stämpelbeläggning beroende, visa, att talan om återfående av stämpelavgift icke kunnat av honom föras i den ordning, som i samma § är föreskriven,

ankomme efter därom gjord ansökning på Konungen att efter prövning av föreliggande omständigheter förordna om restitution av vad i stämpelavgift för mycket erlagts.

Vad — — — — erlagda.

22 §.

1. Stämplat skola vara att tillgå av följande slag, nämligen:

- a) helarkstämplat,
- b) enkla och dubbla beläggningsstämplat samt
- c) bank- och växelstämplat.

I vilka valörer dessa stämplat skola tillhandahållas, bestämmas av generalpoststyrelsen.

Dessutom äger stämpling av blanketter till aktiebrev, lottbrev, andelsbevis och delaktighetsbevis i inländska bolag samt obligationer, som utfärdas här i riket, rum i den ordning, 27 § föreskriver.

2. När — — — — stämplat begagnas.

Där — — — — närmast, begagnas.

26 §.

Generalpoststyrelsen — — — — tillgå.

Ett exemplar av denna förordning jämte av generalpoststyrelsen utfärdad förteckning över de valörer, i vilka stämplat tillhandahållas, skola för allmänheten finnas tillgängliga å varje postanstalt.

Därest å postanstalt befintligt stämpelförråd icke innehåller stämplat av det slag eller i de valörer, som enligt författningen och generalpoststyrelsens förteckning skola vara att tillgå samt i gjord rekvisition begäras, åligger det postanstaltens föreståndare att så snart ske kan anskaffa och rekvirenten tillhandahålla de rekvirerade stämplatarna ävensom att underätta rekvirenten om dagen, då stämplatarna kunna till honom utlämnas.

Huru — — — — och 33 §§.

27 §.

Då aktiebrev, lottbrev, andelsbevis eller delaktighetsbevis i inländska bolag eller obligationer, som utfärdas här i riket, enligt 8 § skola förses med stämpel, skall detta äga rum sålunda, att stämpling av blanketterna till aktiebrev, lottbrev, bevisen eller obligationerna sker genom generalpoststyrelsens försorg. Den, som vill låta stämpla dylika

blanketter, anmäla sig därom skriftligen hos generalpoststyrelsen med bifogande av blanketterna samt uppgift å dessas valör och antalet av varje valör ävensom, då fråga är om stämpling av aktiebrev, lottbrev eller bevis, intyg om det belopp, som enligt bolagets beslut skall erläggas i betalning för aktien, lotten eller andelen. Generalpoststyrelsen fastställer därefter det belopp, med vilket stämpel enligt bestämmelserna i denna förordning skall utgöras, och låter, sedan det erforderliga stämpelbeloppet blivit inbetalt, verkställa stämplingen.

Därest någon vill låta utfärda interimbevis eller interimskvitton å aktiebrev, lottbrev, andelsbevis eller delaktighetsbevis, som här ovan avses, skall därom — — — — åliggande.

Talan — — — — allmänhet.

34 §.

1. Ämbets- eller tjänsteman — — — — föreskrives.

Är anmälan om köp av fartyg eller fartygslott — — — — statsverket.

Är annan handling — — — — icke mottagas. Ämbets- eller tjänsteman, som uppburit betalning för dubbel beläggningsstämpel utan att samtidigt belägga handlingen med av honom kontant inköpta stämplat, åligger att med användande av blanketter, som avgiftsfritt tillhandahållas honom av generalpoststyrelsen jämlikt av Konungen utfärdade bestämmelser, omedelbart och utan ersättning lämna kvitto å sålunda uppburna medel.

Då — — — — erfordras.

2. Senast inom en månad efter det avtal, vare sig skriftligt eller muntligt, träffats om köp av ej registreringspliktigt och i fartygsregistret icke infört fartyg till värde av minst 6,000 kronor eller av lott i sådant fartyg, skola — — — — träffade avtalet. Är köparen ej bosatt här i riket, åligger anmälningsskyldighet endast säljaren. Anmälan skall — — — — tillhör.

Länsmannen — — — — underlåtenhet.

Sedan — — — — ägare.

3. Vad i mom. 1 och 2 är stadgat beträffande köp av fartyg äger motsvarande tillämpning med avseende å byte av fartyg samt förvärf av fartyg genom skifte eller på grund av tillskott.

4. Ingives för inregistrering till domstol efter avliden person upprättad bouppteckning, däri upptagits aktiebrev i utländskt aktiebolag eller lottbrev, andelsbevis eller delaktighetsbevis i utländskt företag av

ekonomisk art eller obligation, som utfärdats i utlandet, åligger det domstolen att före inregistreringen tillse, att den i 8 § för dylika handlingar föreskrivna stämpelskyldighet blivit fullgjord.

39 §.

Stämpelförsäljare, som i räkning — — — — stämpelförsäljaren.
Sådana — — — — medlen.

Stämpelförsäljare, som, enligt vad i 34 § sägs, uppburit betalning för dubbel beläggningsstämpel utan att samtidigt belägga handlingen med av honom kontant inköpta stämplat, åligger att inom åtta dagar efter varje månads slut till generalpoststyrelsen inleverera vad sålunda må hava influtit under den tilländalupna månaden med bifogande därvid av de till blanketterna hörande talonger, som motsvara de under månaden utfärdade kvittona. Sålunda överlämnade talonger skola i generalpoststyrelsen undergå behörig granskning.

45 §.

1. De — — — — månaden.

2. Generalpoststyrelsen har att inom den 1 april till riksräkenskapsverket överlämna ej mindre — — — — inventeringar.

47 §.

1. Den, som utgiver, överlåter eller till godkännande eller betalning företer växel eller annan handling, som enligt 8 § skall lika med växel stämpelbeläggas, eller här i riket godkänner eller betalar växel eller annan handling av nyssnämnd beskaffenhet, som utfärdats utom riket, eller godkänner och till utrikes ort översänder sådan handling, som omförmäles i 2 stycket av mom. b) under rubriken växel i 8 §, utan att, där handlingen skolat förses med stämpel, — — — — bot fem kronor.

2. Åsidosätter någon vad i 8 § finnes föreskrivet om stämpelbeläggning av aktiebrev, lottbrev, andelsbevis eller delaktighetsbevis i inländskt bolag, då brevet eller beviset utfärdas, böte tio gånger den felande stämpelns belopp; dock vare minsta bot tjugufem kronor.

Till enahanda ansvar vare den förfallen, som belånar, försäljer eller på vad sätt det vara må överlåter aktiebrev i utländskt aktiebolag eller lottbrev, andelsbevis eller delaktighetsbevis i utländskt företag av ekonomisk art, utan att handlingen är försedd med i 8 § föreskriven stämpel eller sådan påteckning av magistrat, som där omförmäles.

Utgifter någon interimsbevis eller interimskvitto, som i 27 § avses, i annan ordning än där stadgas, böte — — — — dock minst tjugufem kronor.

3. Den obligationsutgivare — — — — bot tjugufem kronor.

4. Den obligationsutgivare — — — — bot tjugufem kronor.

Varder, enligt vad i 8 § stadgas, aktiebrev, lottbrev, andelsbevis eller delaktighetsbevis i inländskt bolag eller här i riket utfärdad obligation, som utlämnas i ersättning — — — — etthundra kronor.

6. Om köpare av registreringspliktigt eller eljest registrerat fartyg till värde av minst 6,000 kronor eller av lott i sådant fartyg — — — — dock minst tjugufem kronor. Lag samma vare för den, som genom byte eller skifte eller på grund av tillskott blivit ägare av fartyg, som här sägs, eller av lott däri.

Om säljare och köpare av icke registreringspliktigt och i fartygsregistret icke infört fartyg till värde av minst 6,000 kronor eller av lott i sådant fartyg underlåta att — — — — bot tjugufem kronor. Lag samma vare för dem, som träffat avtal om byte av fartyg, som här sägs, eller av lott däri, eller om förvärv av dylikt fartyg eller lott däri genom skifte eller på grund av tillskott.

Där säljare — — — — tjugufem kronor; och gäller vad här är stadgat i tillämpliga delar även med avseende å dem, vilka med varandra träffat avtal om byte av fartyg, som här sägs, eller av lott däri, eller om förvärv av dylikt fartyg eller lott däri genom skifte eller på grund av tillskott.

54 §.

Den i 8 § — — — — utgöras.

Bank — — — — säkerhet.

Sedan — — — — generalpoststyrelsen. Konungens befallningshavande skall ock förordna ett ombud att hos banken utöva den befattning, varom i denna förordning stadgas, och skall därvid iakttagas att, därest så lämpligen kan ske, vid bankbolag skall till sådant ombud utses det allmänna ombud, som av bankspektionen jämlikt gällande lag om bankrörelse förordnats för bolaget.

Den — — — — erlägga.

Verkställes — — — — rättighet.

Vad i denna § är stadgat i fråga om bank, skall äga motsvarande

tillämplighet i fråga om annan kreditinrättning, sparbank, bankir eller ekonomisk förening; dock skall i fråga om sparbank sådant intyg, som omförmäles i 4 stycket av denna §, utfärdas och till generalpoststyrelsen insändas av Konungens befallningshavande eller dess för undersökning av sparbanks förvaltning förordnade ombud, samt utfärdandet av intyget ske i samband med dylik undersökning, även om denna äger rum efter det stämpelbeloppet av sparbanken insänts till generalpoststyrelsen.

56 §.

Generalpoststyrelsen äge medgiva, att den, som erhållit tillstånd till anordnande av lotteri — — — — dragningen.

Inbetalas — — — — därå.

Å lottsedel, som enligt generalpoststyrelsens medgivande må utlämnas — — — — påtryckas.

Denna förordning träder i kraft, i vad den avser 3 § rubrikerna Kallelsebrev, Kungörelse, Meddelande, Protokoll och Underrättelse den 1 januari 1922, samt i övriga delar den 1 augusti 1921.

Förslag

till

förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper.

Härigenom förordnas, att 14 § i förordningen den 6 november 1908 angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper skall upphöra att gälla samt att 3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 15 och 18 §§ i samma förordning skola i nedan angivna delar hava följande ändrade lydelse:

3 §.

3. Stämpelplikt äger icke rum i följande fall nämligen:

a) _____
 b) _____
 c) _____
 d) _____

e) vid utlämnande av här i riket utfärdad obligation, då enligt förordningen angående stämpelavgiften obligationen skall före utlämnandet förses med särskild stämpel.

4. Värdet — — — — gällande.

4 §.

2. Vid — — — — köpeskillingen.

Skyldigheten — — — — kommissionär.

Är — — — — avräkningsnotan.

Där — — — — namn.

Då fondhandlare avslutar köpavtal, icke för egen räkning utan såsom kommissionär, skall han förse avräkningsnota med påskrift: i kommission (avräkningsnota i kommission). Avslutar annan än fondhandlare köpavtal för annans räkning, skall i avräkningsnotan utsättas för vems räkning avslutandet skett.

Avräkningsnota behöver icke vara underskriven — — — —

5 §.

Då — — — — blanketter.

Fondhandlare, som vid köp eller byte mottagit ostämplad avräkningsnota i kommission, skall fastsätta densamma vid det hos honom förvarade exemplaret av den utav honom själv över köpet eller bytet utfärdade notan.

7 §.

1. För stämpelbeläggning av avräkningsnota skall användas dubbel beläggningsstämpel (överlåtelsestämpel). Överlåtelsestämplar skola vara att tillgå i valörer, som av generalpoststyrelsen bestämmas.

De två exemplaren — — — — — — — — — — — — — — — —

9 §.

Tillsyn över efterlevnaden av de i denna förordning givna föreskrifter tillkommer bank- och fondinspektionen.

10 §.

Inom tre månader efter utgången av varje kalenderkvartal skall fondhandlare till bank- och fondinspektionen insända de blankettböcker med tillhörande exemplar av upprättade avräkningsnotor, vilka han använt under det kvartal, varom fråga är.

11 §.

Underlåter fondhandlare att fullgöra vad honom enligt stadgandet i 10 § åligger, äge rätten på framställning av bank- och fondinspektionen genom vite tillhålla den försumlige att fullgöra sitt åliggande.

15 §.

De i 12 och 13 §§ omförmälda — — — — allmän domstol.

Varder kontrahent — — — — ålegat.

18 §.

Generalpoststyrelsen — — — — av de särskilda slag, som skola vara att tillgå — — — — försäljningsställe.

Denna förordning träder i kraft, i vad den avser 3, 4, 5, 7 och 18 §§ den 1 augusti 1921, samt i övriga delar den 1 januari 1922; dock att de jämlikt nu gällande bestämmelser utsedda tillsyningsmän icke äga att granska de avräkningsnotor, som upprättas efter den 1 oktober 1921, utan skola dessa på sätt i 10 § stadgas insändas till bank- och fondinspektionen.

Förslag

till

förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 22 juni 1911 angående rätt att hos statskontoret erhålla upplysning i fråga om skyldighet att utgöra stämpelavgift.

Häri genom förordnas, att 1 § i förordningen den 22 juni 1911 angående rätt att hos statskontoret erhålla upplysning i fråga om skyldighet att utgöra stämpelavgift skall erhålla följande ändrade lydelse:

1 §.

Önskar någon på förhand vinna upplysning, huruvida eller med vilket belopp i visst fall stämpelavgift skall utgå enligt gällande författningar angående stämpelavgifter, äge han hos statskontoret erhålla dylik upplysning, utom vad angår dels sådana enskilda handlingar, vilka vid ingivandet till statsmyndighet skola förses med stämpel eller vilkas stämpling skall ske genom generalpoststyrelsens försorg, dels ock statsmyndighets expeditioner.

Av statskontoret meddelad upplysning är för statsverket bindande.

Denna förordning träder i kraft den 1 augusti 1921.

I samband med behandlingen av förevarande proposition har utskottet förehåft dels två i anledning av densamma inom första kammaren väckta motioner, nr 205 och 206, dels ock en under motionstiden vid riksdagens början, likaledes inom första kammaren väckt motion, nr 122, vilken även avser viss ändring i gällande stämpelförordning. I den förstnämnda motionen har herr *Rogberg* hemställt,

»1:o) att riksdagen, med godkännande i övrigt av Kungl. Maj:ts förslag till lydelse av 34 §, måtte besluta att avslå förslaget om ändrad lydelse av 1 mom. tredje stycket i paragrafen.

2:o) att riksdagen måtte besluta att 39 § skall erhålla följande lydelse:

39 §.

Stämpelförsäljare, som i räkning — — — — stämpelförsäljaren.
Sådana — — — — medlen.

Stämpelförsäljare, som, enligt vad i 34 § sägs, uppburit betalning för dubbel beläggningsstämpel, utan att handlingen samtidigt därmed stämpelbelagts, åligger att, så snart lämpligen ske kan och minst en gång i månaden, till generalpoststyrelsen inleverera vad sålunda må hava influtit, med bifogande därvid av ej mindre den del av den i samma paragraf omförmälda talong, som motsvarar de utfärdade kvittona, än även summarisk uppgift över vad han sedan föregående månadsleverans uppburit i betalning i fall av ovan nämnd beskaffenhet. Överlämnad del av talong skall i generalpoststyrelsen undergå behörig granskning.

3:o) att riksdagen för sin del måtte besluta, att 49 § i förordningen om stämpelavgiften skall erhålla följande ändrade lydelse:

49 §.

Har ämbets- eller tjänsteman tillhandahållit annan ämbets- eller tjänsteman stämplor i syfte att på detta sätt bereda sig eller den andre stämpelprovision till högre belopp än som skolat utgå, därest en var av dem redovisat för de stämplor, som tillhört hans stämpeluppbörd, eller har han begagnat borgen eller annan ställd säkerhet i syfte att fördröja leverering av betalning för dubbel beläggningsstämpel, som han uppburit, utan att handlingen samtidigt därmed stämpelbelagts, straffes såsom för tjänstefel efter allmän lag.

Detsamma gäller ock — — — — sålunda försålda stämplarna».

I motionen nr 206 i första kammaren har friherre *Fleming* hemställt,

»att riksdagen måtte avslå Kungl. Maj:ts i förevarande proposition framställda förslag, såvitt det avser införande av stämpelpfikt vid förvärf av fast egendom eller av fartyg genom skifte vid upplösning av bolag eller förening och på grund av tillskott vid bildande av bolag eller förening eller på grund av tillskott efter bolagets eller föreningens bildande».

Slutligen har herr *Asplund* i motionen nr 122 i samma kammare hemställt,

»att riksdagen ville besluta sådana förändringar i 1 § av kungl. förordningen den 19 nov. 1914 angående stämpelavgiften, att stämpel för mutsedel höjes till 30 kronor och för viloståndsresolutioner för varje gruvutmål och år, som avses under 1 avd. till 15 kronor och under 4 avd. till 30 kronor».

Utskottet.
Förslag av särskilda sakkunniga.

Jämlikt Kungl. Maj:ts bemyndigande den 27 maj 1919 tillkallades av chefen för finansdepartementet särskilda sakkunniga att inom departementet verkställa utredning och avgiva förslag i fråga om ändringar i förordningen den 19 november 1914 angående stämpelavgiften m. m. Nämnda sakkunniga avgåvo den 16 februari 1920 förslag i ämnet jämte motivering. Båda finnas fogade såsom bilaga vid propositionen. Förslaget avser en mångfald ändringar, av vilka en del äro föranledda av riksdagsskrivelser, en del utgöra resultatet av utredningar, som de sakkunniga verkställt i vissa till dem överlämnade frågor, och en del leda sitt ursprung från uppslag, som framkommit bland de sakkunniga. T. f. chefen för finansdepartementet har vid framläggandet av propositionen ur de sakkunnigas förslag utmönstrat en del punkter, där ändring redan kommit till stånd. I sitt anförande till statsrådsprotokollet har t. f. departementschefen yttrat sig endast rörande de punkter, beträffande vilka propositionen innefattar avvikelser från vad de sakkunniga föreslagit.

Beträffande motiveringen för det föreliggande förslaget, i den mån densamma icke här nedan återgives, får utskottet hänvisa såväl till de sakkunnigas ovannämnda motivering som till vad t. f. departementschefen till statsrådsprotokollet anført. För egen del har utskottet ansett sig kunna begränsa sitt yttrande till att avse de delar, där utskottet föreslår avvikelser från Kungl. Maj:ts förslag, eller eljest haft någon erinran att framställa mot detsamma.

*Depositions-
räkning.*

Rörande den föreslagna ändringen i fråga om rubriken depositionsräkning hava de sakkunniga anført:

»Rubriken depositionsräkning i § 8 stämpelförordningen har i sin nuvarande avfattning varit föremål för olika tolkningar. Å ena sidan har man menat, att densamma stadgar, att så snart insättare genom någon handling delgives, att honom tillgodogjorts ränta, eller erkänt, att han mottagit sådan, skall stämpeln läggas å denna handling och endast för det fall, att dylik handling ej växlas mellan insättaren och kreditinrättningen eller bankiren, skall stämpeln läggas å de räkenskaper, vari räntebeloppet gottskrivits insättaren. Enligt den andra åsikten skulle det åter stå kreditinrättningen eller bankiren fritt att stämpelbelägga antingen den handling, som växlats med insättaren, eller den anteckning i räkenskaperna, varigenom räntebeloppet gottskrivits. I enlighet med denna senare tolkning förforo också t. ex. Skandinaviska Kredit A.-B. och A.-B. Industribanken under år 1918. För samtliga stämpelpfiktiga räkningar fördes särskilda liggare, i vilka dag för dag noterades under dagen utbetalta räntor och därå belöpande stämpelavgifter. För slutsumman av upplupna stämpelbeloppet anbringades sedan stämplor å respektive liggare vid kontorstidens slut varje dag. Vid kvartals-, halvårs- och årsskiften uppfördes likaledes å liggare samtliga räntor, som då skulle gottgöras respektive räkningar, och däremot svarande stämpelbelopp. För slutsumman av stämpelbeloppen anbringades därvid å liggarna motsvarande stämplor. Genom nu beskrivna förfarande befriades ovannämnda bankinrättningar från besväret med att under löpande expeditionstid förse de mellan banken och kunderna växlade beskeden, respektive kvittona med stämplor utan att dock behöva tillgripa den i 54 § anvisade utvägen. Att detta förfarande skulle överensstämma med vad stadgandet åsyftat, torde med skäl kunna ifrågasättas, även om det ej kan sägas vara helt oförenligt med lagens ordalydelse. De båda nämnda bankerna hava nu visserligen övergivit anmärkta förfarandet, då dess laglighet dragits i tvivel, men som detsamma för bankerna vore bekvämt, har från sådant håll ifrågasatts, om det ej kunde uttryckligen och otvetydigt lagfästas.

Enligt de sakkunnigas mening resa sig häremot emellertid starka betänkligheter. Allmänhetens kontroll i de fall, då stämpeln skulle läggas å den utväxlade handlingen, faller ju vid sådant förfarande helt och hållet bort, och i dess ställe sättes ingen kontroll från myndigheternas sida, motsvarande den, vilken avses i 54 § stämpelförordningen. För att ovan beskrivna förfarande skulle kunna tillåtas, borde det därför enligt de sakkunnigas mening kompletteras med ett stadgande av innehåll, att den, som ville begagna sig av detsamma, jämväl måste underkasta sig kontroll av sådant allmänt ombud, som omförmäles i 54 §. Måste ändå kontrollvägen med allmänt ombud anlitas, torde det emellertid för en

bankinrättning ställa sig ungefär lika bekvämt att föra ett särskilt stämpelkonto och inbetala stämpelavgiften direkt, d. v. s. använda sig av det i 54 § anvisade sättet, som att på ovan beskrivet vis förse de förut omnämnda liggarna med stämplor. Vid sådant förhållande finna därför de sakkunniga intet skäl föreligga att tillstyrka, att ovan ifrågasatta sätt för stämpelbeläggning av här behandlade räkningar under någon form lagfästes; och hava de i enlighet härmed nöjt sig med att omredigera gällande stadganden på sådant sätt, att tvekan ej längre bör kunna råda angående dess tolkning.»

Propositionen.

Kungl. Maj:t har i propositionen upptagit de sakkunnigas förslag oförändrat i denna del.

Utskottets yttrande.

Enligt utskottets mening är det ur kontrollens synpunkt lämpligast, om ifrågavarande skatteplikt fullgöres genom sådan kontant inbetalning till generalpoststyrelsen, varom stadgas i 54 § stämpelförordningen. Skola däremot stämplor komma till användning, vore det otvivelaktigt att föredraga, om icke mer än ett sätt för stämpelbeläggning vore medgivet. Och då något större värde icke torde kunna tillmätas den kontroll från allmänhetens sida, som skulle möjliggöras genom obligatorisk stämpelbeläggning av utfärdat räntebesked eller annan dylik handling, vill det synas utskottet, som om den lämpligaste utvägen vore att föreskriva stämpelbeläggning i bankens böcker. Härmed borde förenas bestämmelser om kontroll genom allmänt ombud, i likhet med vad som stadgas i 54 § för där berörda fall. Denna fråga tarvar emellertid en vidlyftigare utredning än utskottets begränsade tid medgivit, varför utskottet icke är berett att framlägga något eget förslag vid denna punkt. Utskottet vill emellertid uttala sin förhoppning, att Kungl. Maj:t måtte upptaga denna fråga till förnyat överbäggande och för en kommande riksdag framlägga det förslag till ändring, vartill Kungl. Maj:t må finna fog. Då nu Kungl. Maj:ts förslag i förevarande del icke avser annat än att förtydliga gällande bestämmelser, har utskottet ansett sig böra tillstyrka detsamma.

Förvärv av fast egendom eller fartyg genom skifte vid upplösning av bolag eller förening eller genom tillskott.

I fråga om stämpelskatteplikt vid förvärv av fast egendom eller fartyg genom skifte vid upplösning av bolag eller förening hava de sakkunniga till en början erinrat om en av advokatfiskalen i Svea hovrätt till expeditionschefen i finansdepartementet den 3 maj 1917 avläten skrivelse, däri den förre fäst uppmärksamheten på två särskilda rättsfall rörande återbekommande av stämpelavgift.

De sakkunniga.

I båda fallen hade vederbörande underrätter belagt vid rätten för lagfart företedd handling om skifte av bolags fasta egendom med stämpel

efter enahanda grund, som är stadgad beträffande lagfart å köp av fast egendom, men i bägge fallen hade efter ansökningar om återfående av stämpelavgiften sökandena härtill berättigats, enär de till grund för lagfartsansökningarna åberopade handlingarna icke innefattade fång, därför stämpelskyldighet funnes föreskriven. I det ena fallet hade avsetts skifte av ett aktiebolags i likvidation behållna tillgångar, som tilldelats annat aktiebolag såsom ägare av samtliga aktierna, och i det andra hade det rört sig om skifte av ett upplöst handelsbolags tillgångar mellan dess delägare.

Därefter hava de sakkunniga redogjort för ett av statskontoret i anledning av sistnämnda skrivelse avgivet utlåtande, däri statskontoret uttryckt den uppfattningen, att friheten från lagfartsstempel vid skifte stode i full överensstämmelse med grunderna för vårt stämpelbeskattningsväsen, och därför hemställt, att den ifrågavarande skrivelsen icke måtte föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd. Vidare hava de sakkunniga anförde följande:

»Från ett senare eller den 28 januari 1919 meddelat Svea hovrätts utslag rörande återbekommande av stämpelavgift, mot vilket utslag talan icke fått fullföljas, hava de sakkunniga inhämtat, att ett handelsbolags tillgångar och skulder, i vilka förstnämnda ingått fast egendom, övertagits av ett under bildning varande aktiebolag, mot det att handelsbolaget i enlighet med vad i aktiebolagets stiftelseurkund angivits, skulle äga teckna visst antal aktier i aktiebolaget, att då aktiebolaget vid vederbörande underrätt sökte lagfart å den fasta egendomen på grund av vid rätten företedd handling rörande övertagande av handelsbolagets tillgångar och skulder, rätten belagt handlingen med stempel efter reglerna för köp av fast egendom, och att efter det aktiebolaget till hovrätten ingivit ansökan om återbekommande av det erlagda stämpelbeloppet, hovrätten bifallit denna ansökan, enär aktiebolaget blivit ägare av den fasta egendomen, därigenom att i sammanhang med bolagets bildande en av stiftarna jämlikt därom i stiftelseurkunden intaget förbehåll tillskjutit fastigheten för av honom tecknade aktier samt stämpelskyldighet icke funnes föreskriven i fråga om dylikt fång.»

För egen del hava de sakkunniga vid denna punkt uttalat till en början följande:

»I enlighet med överrätternas ovan anmärkta beslut anse de sakkunniga tämligen otvivelaktigt, att fastighets- och fartygsfång genom skifte vid upplösning av handels- eller aktiebolag enligt gällande lag icke äro underkastade stämpelavgift. De fall, som äro angivna i de tre prejudikaten äro ganska typiska. I dem givas exempel på fall, då ett

aktiebolags egendom övertagits av ett annat aktiebolag, då ett handelsbolags egendom uppdelats mellan delägarna, och då ett handelsbolags egendom övergått till aktiebolag genom handelsbolagets ombildning till aktiebolag.» Vidare hava de sakkunniga anfört följande exempel på fastighetsfång, där stämpelkostnad genom särskilt förfarande syntes kunna på olämpligt sätt minskas. »Några personer besluta bilda aktiebolag för inköp och förvaltning av en fastighet. För att undgå den för aktiebolag vid lagfart å fastighetsfång stadgade högre (dubbla) stämpelavgiften, bilda de först ett handelsbolag, som inköper och mot erläggande av enkel stämpelavgift lagfar fastigheten, samt låta därefter det sedan bildade aktiebolaget övertaga handelsbolagets tillgångar och skulder, varpå handelsbolaget upplöses och fastigheten jämte övriga tillgångar tilldelas aktiebolaget, som vid lagfart å detta fastighetsfång icke är skyldigt betala stämpel.»

Av ovan åberopade förekomna fall och angivna exempel syntes enligt de sakkunnigas mening framgå önskvärdheten av en ändring i gällande bestämmelser. De sakkunniga hade med anledning härav funnit skäl föreslå bland annat, att fastighetsförvärv, som skett genom skifte vid upplösning av handels- eller aktiebolag, måtte medföra stämpelskyldighet, liksom fallet vore vid förvärv genom köp och byte samt i fråga om fast egendom jämväl vid gåva och testamente. Då vad sålunda föresloges syntes böra gälla även fastighetsfång genom upplösning av förening, som lagligen kunde förvärva rättigheter och ikläda sig förbindelser, hemställde de sakkunniga, att den ifrågasatta förändringen måtte gälla jämväl dessa sistnämnda fång. Ytterligare hava de sakkunniga anfört följande:

»I det ovan anmärkta, av Svea hovrätt den 28 januari 1919 avgjorda rättsfall har vid upplösning av handelsbolag detta tillhörig fast egendom tillskjutits för tecknade aktier i under bildning varande aktiebolag. Sådant tillskjutande av fast egendom mot tecknade aktier vid aktiebolags bildning kan emellertid förekomma även vid andra tillfällen, än då bolag eller förening upplöses. Som dylikt fång synes de sakkunniga falla under befintliga bestämmelser om byte av fast egendom, har ej ansetts erforderligt upptaga detsamma såsom stämpelpliktigt under särskild rubrik.»

T. f. departe-
ments-
chefen.

I sitt anförande till ovannämnda statsrådsprotokoll har t. f. departementschefen, efter erinran om de sakkunnigas senast återgivna uttalande, meddelat, att en motsatt uppfattning kommit till synes i ett Kungl. Maj:ts utslag den 4 februari 1921. Det hade därför ansetts nödigt att upptaga

två rubriker, varigenom gjorts tydligt, att stämpel skulle utgå, då vid bildande av bolag eller förening bolagsman eller föreningsmedlem såsom sin insats tillskote fast egendom eller fartyg. Detsamma skulle gälla, då efter bolagets eller föreningens bildande på enahanda sätt tillskott av fast egendom eller fartyg gjordes.

Till stöd för sitt i ovannämnda motion nr 206 i första kammaren framställda yrkande om avslag å Kungl. Maj:ts i förevarande proposition framställda förslag, såvitt det avsåge införande av stämpelplikt vid förvärv av fast egendom eller av fartyg genom skifte vid upplösning av bolag eller förening samt på grund av tillskott vid bildande av bolag eller förening eller på grund av tillskott efter bolagets eller föreningens bildande, har friherre Fleming, bland annat, fäst uppmärksamheten på den under nuvarande förhållanden synnerligen menliga inverkan, som ett bifall till förslaget i dessa delar skulle hava på möjligheterna att utan allt för betungande kostnader genomföra av den rådande depressionen nödvändiggjorda rekonstruktioner av företag i aktiebolagsform. Den vanligaste formen för en sådan rekonstruktion vore, att ett nytt bolag bildades, som övertog det gamla bolagets fordringar och skulder. Att i ett sådant fall utkräva lagfartsstämpel vid fastigheternas övergång från det ena bolaget till det andra förefölle motionären nära nog obilligt.

*Motion
I: 206.*

Vid bedömande av friherre Flemings förslag, i vad det avser att stämpelfrihet fortfarande skall äga rum vid förvärv genom skifte vid upplösning av bolag eller förening, har utskottet funnit, att den nuvarande stämpelfriheten visat sig bereda möjlighet att undgå utgörande av lagfartsstämpel, även då sådan ostridigt bort utgå. Under hänvisning till de sakkunnigas ovan återgivna uttalanden vid denna punkt, har utskottet velat särskilt framhålla följande. Det har i åtskilliga fall förekommit, att bolag bildats i syfte att genom inköp av aktierna i ett annat bolag, som varit i besittning av fast egendom, förvärva nämnda egendom samt att, sedan aktieköpet kommit till stånd, bolaget upplösts och dess egendom skiftats. För det förvärv av fast egendom, som sålunda kommit till stånd, har enligt gällande tolkning av nuvarande bestämmelser lagfartsstämpel icke behövt erläggas. Det har synts utskottet vara av så stor vikt att rätta den sålunda förefintliga ojämnheten i lagstiftningen, att utskottet icke kunnat biträda motionärens hemställan i denna del; här ansluter sig utskottet följaktligen till vad Kungl. Maj:t föreslagit.

*Utskottets
yttrande.*

Annat är förhållandet, då fråga är om förvärv av fastighet genom

tillskott vare sig vid eller efter bolags eller förenings bildande. Det förekommer nämligen icke sällan, att, då bolag eller förening önskar förvärva fastighet, en eller flera av de intresserade inköpa fastigheten, vilken sedermera mot aktier eller andelar överlåtes å bolaget eller föreningen. Ett sådant tillvägagångssätt, som avser att undgå den uppskrivning av priset för fastigheten, som visat sig ofta förekomma då ett bolag eller en förening uppträder såsom hågad köpare, måste anses vara fullt lojalt. Vid bifall till vad Kungl. Maj:t i denna del föreslagit skulle, då det gäller bolag, tredubbel och, då fråga är om förening, dubbel stämpelavgift komma att utkrävas, vilket icke har syns utskottet vara motiverat. Utskottet har därför ansett sig böra förorda, att riksdagen såtillvida tillmötesgår friherre Flemings yrkande i denna del, att såsom regel uppställas, att vid bolags förvärv av ifrågavarande art endast enkel stämpel uttages samt vid förenings enahanda förvärv ingen stämpelpfikt stadgas. Därigenom upprätthållas i realiteten de allmänna reglerna om stämpelns storlek. I syfte att förebygga missbruk har utskottet dock ansett undantag böra stadgas för sådana fall, då egendomen vid dess överlåtande på bolaget eller föreningen åsatts högre värde än det, för vilket den som tillskjuter egendomen förvärvat densamma, varjämte för de tillfällen, då detta värde tilläventyrs icke kan utrönas, vissa kompletterande bestämmelser ansetts erforderliga.

34 § 1 mom.
och 39 §.
Propositionen.

I 34 § 1 mom. 3 stycket samt i 39 § hava ändringar föreslagits i syfte att medel, influtna vid försäljning av s. k. dubbla beläggningsstämpelar, måtte snarast möjligt inbetalas till statsverket. Förslaget är föranlett av en av riksdagens justitieombudsman i skrivelse den 11 november 1920 hos Kungl. Maj:t gjord framställning.

Yrkandet i
motionen
I: 205.

Det i herr Rogbergs motion, nr 205 i första kammaren, framställda, ovan intagna yrkandet avser ändring av vad Kungl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit. I motiveringen till sin hemställan har herr Rogberg lämnat en kort redogörelse för nu gällande bestämmelser på området ävensom för innehållet i justitieombudsmannens framställning, en redogörelse som utskottet tillåter sig att här återgiva:

Nu gällande
bestämmelser.

»Som bekant skola vissa handlingar, som till underdomstolarna ingivas, stämpelbeläggas. Ansvarigheten därför att handling i vederbörlig ordning stämpelbelägges åvilar på landet domhavanden och i stad viss medlem av rådstuvurätten, vilka äga att mot kontant likvid eller, om de ställa säkerhet, i räkning mot redovisningsskyldighet av statsverket genom generalpoststyrelsen utfå behövliga stämplor. Skall handling stämpelbeläggas, bör det ske vid ingivandet. Till vissa handlingar skola så kallade

dubbla beläggningsstämplar brukas. I avseende å dessa stämplars har av praktiska skäl stadgats, att ämbets- eller tjänsteman må vid handlingens inlämning uppbära betalning för dylik stämpel men dröja med stämpelns påsättning till den i regel kort efter ingivandet infallande dag, då handlingen skall återställas. Anlitas detta förfaringssätt, är det föreskrivet, dels att mottagaren — stämpelförsäljaren skall med användande av i löpande följd numrerade blanketter omedelbart och utan ersättning lämna kvitto å uppburna medel samt därvid anteckna kvittots huvudsakliga innehåll å en till blanketterna hörande talong, och dels till främjande av en rask leverans av stämpelpengarna, att stämpelförsäljaren, vilken eljest skall kvartalsvis leverera i räkning mottagna stämplars, skall minst en gång i månaden till generalpoststyrelsen inleverera vad sålunda må hava influtit med bifogande av den talong, som motsvarar de utfärdade kvittona. På det att stämpelförsäljarens många övriga krävande göromål ej må av stämpelleveranserna allt för mycket förryckas, har författningen givit honom rättighet att själv bestämma dag för den månatliga leveransen, dock med maning till honom att fullgöra densamma så snart lämpligen ske kan.

Emellertid har justitieombudsmannen i skrivelse till Konungen uppgivit sig hava erfart, att blanketterna ej alltid kommit till användning, att följaktligen ej alltid, såsom vederbort, talongerna blivit till generalpoststyrelsen insända, samt att — och det torde vara huvudsaken — icke heller bestämmelserna om den månatliga inlevereringen av stämpelförskottsmedel kommit att följdriktigt tillämpas. Inlevereringen av stämpelmedel hade blivit beroende av den borgen eller annan säkerhet, som stämpelförsäljaren ställt för rättighet att bekomma stämplars på kredit. Vål hade i fall då behovet av stämplars överstigit säkerhetens storlek en tidigare insättning av stämpelmedel blivit nödvändig, men eljest hade inleverering av medlen till statskassan icke ägt rum mer än kvartalsvis. Då det icke överensstämde med vare sig den skattskyldiges eller statens berättigade intresse, att stämpelmedel först efter tidsutdräkt inflöte i statskassan, men sådant kunde äga rum utan att stämpelförordningens bestämmelser åsidosattes, syntes en ändring av dessa vara av behovet påkallad.»

*Justitie-
ombuds-
mannen.*

Kungl. Maj:ts förslag i denna del avser att för ifrågavarande stämpelförsäljare genom tillhandahållande avgiftsfritt av lämpligt anordnade blanketter underlätta fullgörandet av försäljarna åliggande skyldighet att omedelbart lämna kvitto å uppbyren betalning för dubbel beläggningsstämpel, där handlingen icke samtidigt belagts med av försäljaren kon-

*Proposi-
tionen.*

tant inköpta stämplor. Förslaget innebär vidare, att sålunda uppuren betalning skall till generalpoststyrelsen inlevereras inom åtta dagar efter varje månads slut.

Motiveringen i motion I: 205.

Efter att hava angivit innebörden av Kungl. Maj:ts förslag har herr Rogberg anfört:

»Kungl. Maj:t har dock vid detta förslag, som nog är verksamt, icke tagit hänsyn till förslagens påföljder för den rättssökande allmänheten.

Därutinnan får jag, med upplysning att om blanketterna i enskilda fall ej kommit till användning detta berott därpå att vederbörande inlämnare för tidsbesparing vid rättegångsförhandlingarna undanbett sig kvitto å de ofta kanske till 50 öre eller ett par kronor uppgående stämpelavgifterna, framhålla, att den eftertraktade förmånen av press till snabb leverans från en tilläventyrs dröjande stämpelförsäljare enligt förslaget måste köpas mot eftersättande av allmänhetens berättigade anspråk på rask expedition i övrigt från stämpelförsäljarens sida. Tvånget att fullgöra leveransen, vilken ju måste till siffran uträknas, just under den för stämpelförsäljarna i förhållande till allmänheten ofta särskilt besvärliga första veckan i månaden lärer medföra, att allmänheten får vänta på papper, vilkas snabba utfående kan vara av stor vikt. Detta kan ej vara önskligt».

Utskottets yttrande.

De av ifrågavarande motionär föreslagna författningsändringarna innefatta i huvudsak, att ett användande av borgen eller annan säkerhet för inköp av stämplor skulle, då syftet vore att åstadkomma uppskov med månadsleveranserna, straffas såsom tjänstefel samt att leveransernas fullständiga verkställande skulle på visst sätt kontrolleras.

I likhet med Kungl. Maj:t anser bevillningsutskottet, att någon åtgärd erfordras för att förebygga onödig tidsutdräkt med inbetalning av stämpelmedel. Att, på sätt Kungl. Maj:ts förslag (39 §) avser, inleverera inlutna stämpelmedel inom åtta dagar efter varje månads slut, torde dock för många domare bliva allt för betungande. Utskottets väsentligaste betänklighet mot Kungl. Maj:ts förslag i förevarande delar gäller emellertid de i samband med nyssberörda ändringsförslag beträffande 39 § föreslagna ändringarna i 34 § 1 mom. 3 stycket. De senare avse visserligen, på sätt ovan är antytt, att för vederbörande domare underlätta uppfyllandet av en redan nu stadgad plikt, nämligen att lämna kvitto å stämpelmedel, uppburna utan att stämpelbeläggning samtidigt kommit till stånd. Men särskilt i större domsagor skulle det, även med

de lättnader som ett bifall till Kungl. Maj:ts ändringsförslag i ifrågavarande del må kunna medföra, säkerligen föranleda en för allmänheten högst besvärande tidsutdräkt, om kvitto komme att utfärdas å alla, även de minsta stämpelbelopp.

Om utskottet på sålunda anförda skäl funnit sig icke kunna tillstyrka bifall till vad Kungl. Maj:t i förevarande hänseende föreslagit, så har utskottet å andra sidan ansett de av justitieombudsmannen påvisade förhållandena vara av den art, att det vore synnerligen önskvärt att få erforderliga ändringar införda i författningen. Utskottet har därför varit betänkt på att söka åstadkomma ytterligare utredning i ärendet och därvid närmast tänkt sig att bereda de förefintliga sammanslutningarna mellan dels lantdomare och dels stadsdomare tillfälle att yttra sig. Med hänsyn till nödvändigheten att så vitt möjligt påskynda arbetet har utskottet emellertid nödgats avstå från att fullfölja berörda tanke och stannat vid att avstyrka bifall till Kungl. Maj:ts förslag, i vad det rör 34 § 1 mom. 3 stycket samt 39 §. Utskottet förutsätter emellertid, att Kungl. Maj:t kommer att ägna frågan fortsatt uppmärksamhet och därvid undersöka de olika utvägar, vilka må kunna erbjuda sig för att avhjälpa här ifrågavarande missförhållanden, samt därefter för riksdagen framlägga förslag i ämnet.

Vad den föreliggande propositionen i övrigt innehåller har icke från utskottets sida föranlett någon erinran.

Utskottet har slutligen att yttra sig i anledning av herr Asplunds ovan omnämnda motion, nr 122 i första kammaren. För den däri föreslagna höjningen av stämpelavgifterna för mutsedel och viloståndsresolution har motionären anført följande motivering:

*Motion
I: 122.*

»Stämpel- och lösenavgiften för mutsedlar och viloståndsresolutioner hava ända sedan år 1883 utgått med följande oförändrade belopp:

	Stämpel	Lösen
för mutsedel	kr. 10: —	kr. 1: 50
» viloståndsresolution för varje utmål och år, som avses i densamma: då den beviljas av bergmästare	» 5: —	» 2: —
då den beviljas av kommerskollegium	» 10: —	

Antalet beviljade mutsedlar och vilostånd har varit

Åren	Mutsedlar	Vilostånd, i regel å 4 år, beviljade	
		av bergmästare:	av kommerskollegium:
1911	865	205	65
1912	1,584	228	120

Åren	Mutsedlar	Vilostånd, i regel å 4 år, beviljade	
		av bergmästare:	av kommerskollegium:
1913	2,023	204	272
1914	1,692	221	81
1915	2,204	232	50
1916	2,605	428	40
1917	3,161	285	96
1918	3,515	302	44
1919	2,149	479	51
1912—1919	19,798	2,584	819
Medeltal per år	2,200	287	91

Bortser man därifrån att en del av dessa mutsedlar och resolutioner, såsom beviljade åt kronan som inmutare, varit befriade från avgifter, har således i medeltal årligen erlagts för dessa handlingar:

För av bergmästarna utfärdade mutsedlar	Stämpel, tillkommande kronan	Lösen, tillkommande bergmästarna
2,200 st.	kr. 22,000	kr. 3,300
viloståndsresolutioner 287 st.	» 5,740	» 574
	Summa kronor 27,740	3,874

för av kommerskollegium utfärdade viloståndsresolutioner 3,640 kr.

Övriga av bergsstatens befattningshavare utfärdade stämpel- och lösenbelagda expeditioner inbringa ej så stora belopp, att det här ansetts nödigt medräkna desamma.

Till bergsstatstjänstemännens avlöning åtgick oberäknat de sista årens dyrtidstillägg årligen under tiden före 1912 33,000 kronor och under åren 1912—1919 44,250 kronor. Efter bergsstatens från början av 1920 genomförda omorganisation, därvid de förut endast med expektansarvoden avlönade gruvingenjörerna erhållit full avlöning med åtföljande tjänstgöringsskyldighet och ordinarie skrivbiträden blivit anställda, äro statens årliga utgifter för bergsstaten, oberäknat ntgående dyrtidstillägg, 95,200 kronor.

Medan sålunda under tiden före 1912 statens ovannämnda stämpelinkomster täckte en väsentlig del av omkostnaderna för bergsstaten, i medeltal 84 % och under åren 1912—1919 dessa inkomster ännu utgjorde över 62 % av utgifterna, så utgöra de efter 1920 års ingång, under antagande av samma antal mutsedlar och resolutioner per år som förut, endast 29 % av utgifterna, oberäknat dyrtidstillägg.

Då beträffande andra ämbetsverk, vilkas arbete till väsentlig del består i meddelande åt enskilda av vissa förmåner och rättigheter, exempelvis patent- och registreringsverket, omkostnaderna helt eller till väsentlig del täckas av stämpel- eller andra avgifter, så bör här ovan påpekade missförhållande beträffande bergsstaten och dess verksamhet snarast undanröjas. Det kan icke vara rimligt, att staten fortfarande underlåter att genom tillräckligt höga avgifter direkt å upplåtelsehandlingar, som till äventyrs ått upptäckarne eller sökandena upplåta mycket stora värden, göra sig så långt möjligt är betald för sina utgifter för under-

hållet av det ämbetsverk, vars huvudsakliga uppgift det är att öva tillsyn över den sålunda gynnade näringen.

Även rent praktiska motiv tala för en höjning av ifrågavarande stämpel- och lösenavgifter. Medan det lagstadgade försvarsarbetet å en inmutning förr i tiden i allmänhet kunde utföras för en kostnad av femtio kronor per år, måste man numera beräkna en kostnad av ungefär 150 kronor för samma arbete. Detta utgör en stark lockelse för alla dem, som göra inmutningar mera för att förtjäna på försäljning av desamma än av intresse av att undersöka fyndigheterna och få en brytning till stånd, att i stället ideligen ånyo inmuta fyndigheterna, då man undslipper med en utgift av kronor 11:50 per mutsedel och år. Beträffande avgiften för vilostånd är ju också missförhållandet till nuvarande arbetskostnader alltför stort.

Jag anser därför, att såväl för täckande i mesta möjliga mån av statens ökade utgifter för bergsstaten, som för motverkande av mutsedelsjobberi, starka skäl förefinnas för en ökning i arbetskostnad motsvarande tredubbling av förut omfördälda stämpel- och lösenavgifter för mutsedlar och viloståndsresolutioner. Efter en sådan tredubbling skulle, under antagande av förut angivna medelantal för mutsedlar och viloståndsresolutioner per år, statens inkomster av desamma bliva:

	Stämpel	Lösen
Mutsedlar, 2,200 st.	kr. 66,000	kr. 9,900
Vilostånd, beviljade av bergmästarne, 287 utmål å		
4 år	» 17,220	» 1,722
	Summa kronor 83,220	11,622
Av lösen få bergmästarne behålla högst 1,000 kr. var		kr. 6,000
medan staten erhåller återstoden	kr. 5,622	
Summa inkomster för staten av bergsstatens verksamhet	kr. 88,842	motsvarande 93 %
av statens utgifter för bergsstaten, oberäknat utgående dyrtidstillägg.		

För viloståndsresolutioner, beviljade av kommerskollegium, skulle erhållas årligen i stämpelavgifter 10,920 kronor.»

Vad motionären sålunda anfört har syns utskottet innefatta skäl att taga under övervägande, huruvida icke en höjning av stämpelavgifterna för mutsedel och viloståndsresolution kunde böra vidtagas. Med hänsyn till den inbördes avvägning, som givetvis iakttagits vid fastställandet av olika stämpelavgifters belopp, och då enahanda skäl, som må kunna åberopas för en höjning av nu ifrågavarande stämpelavgifter, tilläventyrs borde föranleda höjning även av andra, har bevillningsutskottet emellertid icke ansett sig böra förorda bifall till motionen eller i anledning av densamma överhuvud föreslå någon höjning. Däremot har utskottet funnit lämpligt, att Kungl. Maj:ts uppmärksamhet fästes vid det i motionen framförda önskemålet; och uttalar utskottet sin förväntan, att Kungl. Maj:t låter verkställa den undersökning, till vilken motionen

*Utskottets
yttrande.*

må anses kunna giva anledning, samt för riksdagen framlägger det förslag, som må av undersökningen framgå.

I anslutning till vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att riksdagen måtte,

A) med förklarande att det med förevarande proposition, nr 232, framlagda förslaget till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 19 november 1914 (nr 383) angående stämpelavgiften icke kunnat av riksdagen i oförändrat skick godkännas, samt med anledning av friherre Flemings motion I: 206, i vad densamma avser stämpelfrihet vid bolags eller förenings förvärv av fast egendom på grund av tillskott, och med avslag å sistnämnda motion i övrigt ävensom i anledning av herr Rogbergs motion I: 205, antaga Kungl. Maj:ts omförmälda förslag med följande ändringar, nämligen att

1) i stället för den i 8 § av Kungl. Maj:ts förslag intagna bestämmelsen om *Förvärv av fast egendom på grund av tillskott* införas följande bestämmelser:

Förvärv av fast egendom på grund av tillskott vid bildande av bolag eller på grund av tillskott efter bolagets bildande: avhandling därom skall, då den för lagfart företes, förses med stämpel, som, utom i de fall, varom nedan stadgas, skall utgöra 1 krona för varje fulla 100 kronor av egendomens värde.

Har den tillskjutna fasta egendomen i avhandlingen åsatts högre värde än det, som svarar mot det belopp, för vilket den, som tillskjuter egendomen, själv förvärvat densamma, eller, därest detta belopp icke kan utrönas, än egendomens taxeringsvärde eller, därest sådant icke finns, än det värde, vartill egendomen skattas enligt intyg av trovärdiga män eller efter domarens prövning, skall avhandlingen beläggas med stämpel av 2 kronor för varje fulla 100 kronor av egendomens värde.

Avhandling, på grund varav lagfart sökes å järnväg, är fri från stämpel.

Förvärv av fast egendom på grund av tillskott vid

bildande av förening eller på grund av tillskott efter föreningens bildande: då avhandling därom för lagfart företes, skall i det fall, att den tillskjutna fasta egendomen i avhandlingen åsatts högre värde än det, som svarar mot det belopp, för vilket den, som tillskjuter egendomen, själv förvärvat densamma, eller därest detta belopp icke kan utrönas, än egendomens taxeringsvärde eller, därest sådant icke finns, än det värde, vartill egendomen skattas enligt intyg av trovärdiga män eller efter domarens prövning, avhandlingen beläggas med stämpel av 1 krona för varje fulla 100 kronor av egendomens värde;

2) de i 34 § 1 mom. 3 stycket och 39 § av Kungl. Maj:ts föreslagna ändringarna icke av riksdagen godkännas;

B) antaga Kungl. Maj:ts med propositionen nr 232 framlagda, ovan införda förslag till förordning om ändring i vissa delar av förordningen den 6 november 1908 (nr 129) angående en särskild stämpelavgift vid köp och byte av fondpapper;

C) antaga Kungl. Maj:ts likaledes med förevarande proposition framlagda och ovan införda förslag till förordning om ändrad lydelse av 1 § i förordningen den 22 juni 1911 angående rätt att hos statskontoret erhålla upplysning i fråga om skyldighet att utgöra stämpelavgift; samt

D) besluta, att herr Asplunds motion, I: 122, om höjning av stämpelavgiften för mutsedlar och viloståndsresolutioner, icke skall föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 31 maj 1921.

På bevillningsutskottets vägnar:

ERIK RÖING.

Reservation

av herrar friherre *Fleming* och *Antonsson*, vilka yrkat bifall till friherre Flemings motion I: 206.
